

Augusztus 23 — a román nép felszabadulásának nagy ünnepe

MINT EGY SZÍNES BOKRÉTA



olyan Bukarest, a román főváros: egy hét óta tart, s ma fejeződik be az ötödik országos kultúrverseny utolsó szakasza. Csaknem harminc műkedvelő csoport: énekkar, táncosport és zenekar vetélkedik egymással. Az utcán lépten-nyomon lehet találkozni festői népviseletbe öltözött fiatalokkal.

Képünk a kulturális döntő egyik résztvevőjéről, a bukaresti fővárosi tanács ének- és táncgyűjtéséről készült. A bájos fiatal leányokból álló együttes nagyszerű teljesítménnyel jutott be a legjobbak közé, s a szakértők szerint bizonyos, hogy a döntőben is kiválóan bíznak nyulnak.

A mai kulturális döntőben egyébként több székely együttes is részt vesz. Valamennyi nagyobb városban is ma fejeződik be az ifjúsági fesztivál.

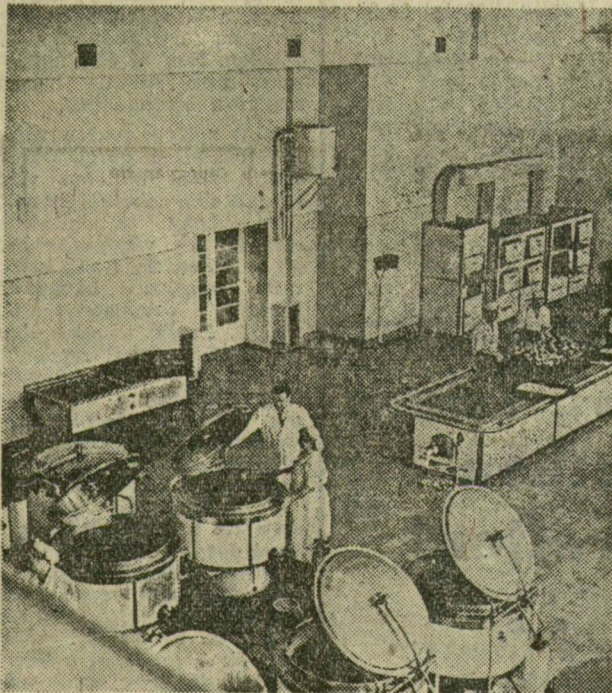
Magyar-román együttműködés

Ügyszólván az élet minden területén szívélyesek és egyre mélyülőek a Magyarország és Románia közötti kapcsolatok, annál is inkább, mert a két ország földrajzi fekvése és természeti adottságai révén kiegészíti egymást.

1948-ban írták alá a két ország képviselői az első kereskedelmi és fizetési egyezményt. Ettől kezdve a kölcsönös áruszállítások a két ország gazdasági együttműködésének nélkülözhetetlen tényezői lettek.

Magyarország közszükségleti cikkeket, ipari berendezéseket, villamosági felszereléseket, alumíniumot, különféle gépeket és alkatrészeket szállít Romániába, ahonnan fát, fűtőberendezéseket, kőolajtermékeket és vegyiparához szükséges földgázt importál. Az együttműködés nagyszerű eredményeként az utóbbi években mindkét ország szakemberei építettek a másik országban nagyipari üzemeket, vagy közreműködtek azok építésében. Emellett a szakemberek kölcsönös cseréje, továbbá az elkövetkező esztendőkre már aláírt árucsereforgalmi megállapodás, a szoros és testvéri kapcsolatok további elmélyülését teszi lehetővé.

Fejlődik a román egészségvédelem



A dolgozók jobb ellátását teszik lehetővé az üzemi konyhák, amelyek olcsó áron jól elkészített főit ételeket bocsátanak a vállalatok alkalmazottai részére. Képünkön a bukaresti »Vörös Grivica« vasúti műhely kitűnően felszerelt üzemi konyhájá látható

A felszabadulás előtti Románia semmiképpen sem tartozott az egészségügyi téren élenjáró európai országok közé. Bizonyítja ezt többek között az a tény, hogy a megyékben 16 ezer lakosra jutott egy orvos s ezer lakosra még egy fél kórházi ágy sem esett. Ebből a két adatból érthetővé válik, miért volt Romániában a leg-

magasabb a csecsemőhalandóság s miért szedtek annyi áldozatot a tbc-s megbetegedések s a legkülönfélébb járványok.

Az elmúlt 15 esztendő alatt a jobb gazdasági feltételek mellett a népi hatalom igen eredményesen tevékenykedett az egészségvédelem megjavításának érdekében is. Az orvosok száma meg-

Terület, lakosság

A Román Népköztársaság közepes nagyságú ország: területe 237 ezer 500 négyzetkilométer, lakóinak száma 17 és fél millió. Fővárosa Bukarest, 1 millió 300 ezer lakossal.

Románia közigazgatásilag — Bukaresttel együtt — 17 tartományra oszlik. Külön autonóm tartományban élnek a legnagyobb magyar népcsoportok, mintegy 750 ezer lélekszámban.

Románia területének kétharmad része hegyes és dombos. Nagyobb városai: Kolozsvár 153 ezer, Temesvár 142 ezer, Orasul Stalin 124 ezer, Ploesti 115 ezer, Iasi 113 ezer, Arad 106 ezer, Braila 102 ezer, Constanta 100 ezer lakossal.

Romániában 15 féle nemzetiség él. Legtöbb közülük a magyar anyanyelvű, számszerint egymillió hatszötveneg ezer. Jelentős még a német (391 ezer) és a délszláv anyanyelvűek (43 ezer) száma. Pénzegység a lei (1 lei = 1.96 forint). A kereső lakosság 61,9 százaléka a mező- és erdőgazdálkodásban, 17,4 százalék pedig az iparban dolgozik. A közoktatás 6—14 év között kötelező.

háromszorozódott — 1957 végén 22 500 orvos tevékenykedett az 1938 évi 8234-el szemben — s így ma már nem egészen 800 lakosra jut egy orvos (1938-ban egy orvosra 1895 lakos egészségügyi ellátásának feladata hárult). A tbc ma már nem népbetegség többé Romániában s a járványok sem tizedelik többé a lakosságot. Mindennél többet mond azonban az a tény, hogy ma az átlag életkor Romániában 62 év, míg 1938-ban csupán 42 év volt. Hozzájárult ehhez a dolgozók mind szélesebb körében igénybevett ingyenes üdülési lehetőség, az ingyenes orvosi kezelés, valamint az, hogy növekedett a gyógyszerek minőségi és mennyiségi választéka annak eredményeként, hogy az elmúlt esztendőben több korszerű gyógyszergyár épült.

15 év alatt — ötven év eredménye

A faipar, amely egyike a legfontosabb iparágaknak Romániában, ma egy köbméter fából már háromszor annyi értékű készítményt állít elő, mint a felszabadulás előtt.

Az elmúlt 15 év alatt Romániában 600 ezer hektáros területet fásítottak, többet, mint a régi rendszer 50 év alatt. Ez szükséges is volt, merthízen a külföldi vállalatok a második világháború alatt nagy területű fenyő- és tölgyfaerdőket pusztítottak ki.

Tizenöt évvel ezelőtt, ezen a napon

új fejezetet kezdett történelmében a román nép: fegyvert ragadott és elnyomói ellen fordult. Megelégelte az Antonescu-diktatúra szörnyű embertelenségeit, s azt, hogy érdekei és érdekei ellenére német célokért, s parancsra a Szovjetunió elleni háborúba kényszerítették, egy olyan háborúba, amelyet csak elveszteni lehetett és amelynek következtében óriási ember- és anyagi veszteségek révén szinte feltartóztatatlanul haladt a teljes pusztulás szakadéka felé.

A népi felkelés, amelyet a Román Kommunista Párt hosszú hónapok következetes szervezőmunkájával készített elő, jól használta ki a szovjet hadsereg nagy győzelmei által teremtett körülményeket, s a munkásalakulatok, hazafias őrségek, s a forradalmi katonai bizottságok gyors és hatásos akcióinak eredményeként már az első napon győzött a fővárosban. Sőt, augusztus 24-re virradóra már a németek hatalmas, Bukarest elleni támadását is visszaverték, s az ország más részén — többek között Ploesti tartományban, Dobruzásban, Bánátban, a Maros völgyében — is sikeres harcok kezdtek a német megszállók ellen. S amikor augusztus 30-án a szovjet csapatok nagy egységei a főváros lakóinak feledehettelemül lelkes fogadtatása közepette bevonultak Bukarestbe, a népi felkelő egységek, a román hadsereg valamennyi — szám szerint 15 — hadosztálya már a Vörös Hadsereg egységeivel együttműködve üzte a hitleri fasisztákat és harcolt a szomszédos Magyarország és Csehszlovákia felszabadításáért.

S ahogy takarodott ki az ellenség az országból, úgy indult meg az új élet, kezdődött meg az új korszak. Bámulatatosan rövid idő alatt eltűntek a német megszállás és a háború súlyos pusztításai és a maga gazdáljává lett nép alkotó munkája nyomán addig nem ismert fejlődés vette kezdetét. A két egyéves terv során, 1949-ben és 1950-ben a termelés megkétszereződött, s ezzel megteremtődtek a további felemelkedés lehetőségei. Ezek az 1951—55-ös első és az 1956. január elsejével megkezdett második öt éves tervben realizálódtak, illetve válnak valósággá.

Az elmúlt másfél évtized alatt a néphatalom eredményeként Románia teljesen átalakult. Már nem elmaradott mezőgazdasági ország többé, hanem olyan fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari ország, amely jól használja ki természeti adottságait, s mint a szocialista tábor tagja, a testvéri szocialista országok minden téren megnyilvánuló támogatásával ma már az élenjáró ipari országok sorában foglal helyet.

A román nép másfél évtized alatt nagy utat tett meg a fejlődés emelkedőin, amelyen hatalmas léptekkel halad az új, további sikerek felé.

A Román Népköztársaság — ipari hatalom

Csak a felszabadulás után badulás óta eltelt másfél évtized alatt a gazdag természeti kincsek nyújtotta lehetőségekre épült román ipar az 1938-as mennyiség három és félszeresét termeli általában. Amíg 1938-ban az ipar a nemzeti jövedelemnek csak a 26 százalékát szolgáltatta,



A relon nevű műszai sokféle áru előállítására alkalmas. A Savinest-i műanyaggyárban — amelynek egyik üzeme részét látható képünkön — készítik.

mániára jellemző volt, hogy addig ez a szám 1956 végén az ipari tőke 80 százaléka, a kőolajtermelésnek pedig 73 százaléka idegen érdekeltséghez tartozott, s fejlesztése nem állott a külföldi tőkés érdekekben. A felsza-

addig ez a szám 1956 végén már 57,6 százalék volt.

Különösen sokat fejlődött a kőolaj-ipar és legfőképpen a vegyipar. A kőolaj 1957 végén már 11,2 millió tonna naftát adott a népgazdaságnak az 1938-beli 6,6 millió tonnával szemben. 1938-ban nyert 0,3 milliárd köbméter földgázzal szemben ma már 4,6 milliárd köbméter földgázhoz jut a román népgazdaság, s ez tette lehetővé, hogy a vegyipar a háború előtti kapacitás 7,4-szeresére emelkedhessen. Az elektromosenergia termelése is feltűnően magas: a háború előtti 1,1 milliárd kw-val szemben 5,4 milliárd kw-val.

Ez a fejlődés — amelyet a szocialista országok állandó testvéri segítsége is lehetővé tesz — adja magyarazatát a román népgazdaság kiváló eredményeinek.

Ezt az oldalt PERÉNYI ISTVÁN állította össze.

Diplomáciai kapcsolatok 42 országgal

A Román Népköztársaság nemzetközi viszonyait a szocialista országok sorába való tartozás, az azokkal való teljes együttműködés határozza meg alapvetően. Ez biztosítja, hogy fontos szerepet játsszon a béke megőrzésében, a nemzetközi feszültség csökkentésében.

Hogy ez mennyire központi törekvése a román népnek, kitűnik abból, hogy a Román Népköztársaság jelenleg 42 országgal tart fenn diplomáciai kapcsolatokat, több mint 70 állammal pedig kereskedelmi megállapodást létesített. Nemzetközi fontosságú 478, érvényben lévő kétoldalú szerződés és 154 többoldalú megállapodás is aláírta. Mint az ENSZ tagja, a Román Népköztársaság a világszervezet több bizottságában tevékenykedik a népek közötti együttműködés fejlesztésének érdekében.

Különösen fontos kezdeményezés volt a Román Népköztársaság kormányának a balkáni országok együttműködésére és a Balkán biztonságát célzó szerződés megkötésére vonatkozó 1957 szeptemberi javaslata, amelyet több érdekelt ország és a nemzetközi közvélemény jelentős része is örömmel üdvözölt.

Az elmúlt években a Román Népköztársaság számos párt- és kormányküldöttsége látogatta meg a testvérországokat és mélyítette el ezekkel az országokkal a mindenirányú kapcsolatokat. Így lesz a Román Népköztársaság egyre inkább a nemzetközi politikai élet egyik legszámottevőbb tényezője.

Atomfizika

— a tudomány szolgálatában

Az 1955-ben létrejött szovjet-román atomfizikai megállapodás lehetővé tette a romániai Atomfizikai Intézet megalapítását.

Az intézet eddigi fejlődésének csúcspontját akkor érte el, amikor 1957-ben üzembe helyezték a 2000 kw-os atomreaktort, 1958 januárjában pedig a 12,5 MeV erejű ciklotront.

Az intézet kozmikus sugárzás-laboratóriumát 1958-ban jelentősen kibővítették

és modern berendezésekkel látták el, köztük egy toronyrúddal, amely a maga nemében páratlan Európában — a kozmikus sugarak felszívódásának tanulmányozására homogen környezetben.

Az intézetben atomfizikai elméleti osztályt, továbbá elektronikus számológéprészleget alakítottak. Az utóbbit Országos Elektronikus Gépközponttá akarják fejleszteni, amely majd jelentős segítséget ad az egész népgazdaságnak.